

KATHARINA VOLCKMER

RANDEVU

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN: MELEK MEMİŞ

*Sandalyesine oturup bu romanı yazdığım
David Miller'in anısına*

Bu konuyu açmak için çok uygun bir zaman olmayabilir Doktor Seligman ama şimdi aklıma geldi, bir keresinde rüyamda Hitler olduğumu görmüştüm. Şimdi anlatırken bile utançtan yerin dibine giriyorum ama gerçekten Hitler'dim. Fanatik hayran kitleme yukarıdan bakıyor, balkonda nutuk veriyordum. Altımda tuhaf bir balon pantolon vardı, dudağımın üstündeki o minik bıyığı hissediyordum. Sesimle herkesi büyülerken sağ elim havada salınıyordu. Tam neden bahsettiğimi hatırlamıyorum. Galiba Mussolini'yi, saçma bir yayılma hayalimi anlatıyordum, ama neyse, önemli değil. Zaten faşizm kendi iyiliğini düşünen bir ideoloji olmaktan başka nedir ki? Anlamsız bir şey. Hem nihayetinde İtalyanlar bu konuda bizden daha önce davrandılar. Şu şehirde *pasta** ya da *espresso* kelimelerine, her köşe başında dalgalanan o iğrenç bayrağa denk gelmeden yüz metre bile yürümek mümkün değil. Oysa *sauerkraut* kelimesine hiç denk gelmedim. Yemeklerimiz böyle kötüyken bin yıllık imparatorluğu geçmemiz mümkün değildi zaten. Bir şeyleri insanlara bir yere kadar dayatabilirsiniz. Bizim yemek dediğimiz şeyden ikinci bir tabağı önlerine koyduğumuz an kaçıp giderler. Zayıf yanımız da bu işte, yüce bir amaç uğruna değilse keyif alacak bir şey yaratmayız. Almancada *keyif* sözcüğü olmadığından değil – biz neşe ve heves dışında bir şey bilmeyiz. Çocukken o kadar çok kuru ekmek yeriz ki şöyle iyice bir yağ çekmeyi bile öğrenemeyiz. Bizim o yavan ekmekleri biliyorsu-

---

* Pasta İtalyancada makarna anlamına gelir. –ybn

nuzdur. Bitmek bilmeyen bir efsaneymiş gibi herkese ekmeğimizi anlatıp dururuz. Herhalde işlediğimiz günahların bedeli olarak Tanrı bizi böyle cezalandırdı. Burada satılan baget ekmeği gibi insanı baştan çıkararak ya da yabancılaşmış kek gibi yumuşak bir şey çıkmayacak o ülkeden. Zaten ülkeyi terk etme sebeplerimden biri de buydu, artık ekmeğin yanına ortak olmak istemiyordum. Her neyse, şimdi olsa *nefret suçu* sayacağımız bir konuşma yapıyordum. Aşağıdan yükselen o haz dolu alkış sesleri gün gibi ortada olan kusurlarımın ufak bir telafisi olabilirdi ancak. Onca yıl dilimden düşürmediğim ideal ari ırkın yanından bile geçmediğimi bilmek içimi acıtıyordu. Evet, ayaklarım yan basmıyordu belki ama dünyadaki bütün ölü Yahudiler ve hatta sözde vejetaryenliğim bile Riefenstahl'ın o güzel fotoğraflarına layık olmama yetmezdi. Düzenbazın tekiydim sanki. Naylon saçlı çürük bir patatese benzediğimi kimse fark etmemiş miydi? O sabah uyandıgımda duyduğum keder hâlâ içimde. Güneşin altında kusursuz altın rengini alan, vücudu Yunanlara benzeyen, yakışıklı, sarışın Alman çocuklar gibi olamayacağımı bildiğimdendi bu keder. Olmam gereken kişinin asla yanından bile geçemeyeceğimi bildiğim içindi.

8

Hitler'e acıdığımı söylemek istemem. Sırf bedeninden memnun değilsin diye veya tiksindiğin yanlarını sana anımsatıyorlar diye koskoca medeniyeti ortadan kaldırmak kabul edilebilir bir şey değil ama yine de bu rüya, Hitler'in özel hayatına merak duymama yol açtı. Gündelik hayatına... Dağınık saçlarıyla yataktan kalkıp odanın içinde terliklerini arayan pijamalı Führer'i hiç düşündünüz mü Doktor Seligman? Elbet mutsuz biri Hitler'in ev hâlini anlatan bir kitap yazmıştır ama ben yine de kendim hayal etmek istiyorum. Kitaplar bir şekilde işi sıkılaştırıyorlar. Svasikalı çarşafıyla takım pijamasını gözümde canlandırabiliyorum. Kahvaltı kâsesine kadar her şeyin üstünde svastika var. O kâseleri Polonya'dayken gittiğim, işkencecileri hatırlatsın diye yaptıkları eşyalarla dolu, dibinde svastika işaretli kâseler, tabaklar satan

tuhaf antika dükkânlarından birinde görmüştüm. Sanki yeterince para biriktirseniz parıl parıl, birbiriyile takım eşyalarla dolu yepyeni bir hayat satın alabileceğiniz sapkınca bir Barbie evreni gibiydi. Bir güzel yağlanmış Hitler oyuncağının parıldayan atlardan birine binip iyi Alman kadını alçak Yahudi'nin elinden kurtardıktan sonra batan güneşe doğru atını sürdüğü, böylece ırkın artık güvende olduğu televizyon reklamlarını bile hayal edebiliyorum. Yayın organları ne kadar iyi olursa olsun Naziler bu pazarlama imkânını fena ıskaladılar. Halbuki Alman çocukları LEGO'dan adına *Freudenstadt* dedikleri toplama kamplarını yaparken ne çok eğlenirlerdi. Kendi fırınlarınızı kurun, kendiniz tehcir edin, ha bir de elinizden geldiğince *lebensraum* işgal edin. Hatta yetişkin ürünleri bile üretilebilirdi: insan derisinden yapılmış eldivenler, abajur başlıkları, bunlardan başka düşman saçından yapılmış at şeklinde popo tıkaçları... Ama artık geçmiş olsun. Niyetim sizi rahatsız etmek değil Doktor Seligman –hele de başınız bacak aramdayken– ama sizce de soykırımın insanı tahrik eden bir yanı yok mu?

Geçen gün eve dönerken öyle sessiz sedasız gitmek istemeyen, bilakis, çağımızın umutsuzluk harbinde son bir hamleyle işten dönen insanlara günlerini göstermek isteyen biri trenin altına atladı. Ben de mecburen Londra'nın hakiki mobilyaları, tertemiz kütvetleri olan, önceki nesillerin oturduğu muhitlerinden birine yolumu çevirdim. Yürüdüğüm muhitte çocukluğu sanki Fransız icadıymış gibi gösteren ışıltılı çocuk dükkânları, bahar en önce oraya geliyormuş izlenimi veren bahçeler vardı. En çok da koyu çiçekli manolyaları seviyorum, mora çalan renkleriyle ne kadar zarif görünüyorlar. Siz hiç gördünüz mü Doktor Seligman? İnsan o evlerin önüne çöp atmaya aklından bile geçirmez, orada en kaba mahlûklar bile kibarlaşırlar. Benim kapımın önündeyse herkes aklına eseni yapıyor. Sabah perdeyi açtığımda paslı dondurucudan kullanılmış makyaj çantasına, eski püskü oyuncağa kadar bir sürü şey buluyorum. Acaba kırık dökük eşyalarından memnun

olacağımı düşünmelerine hangi yanım sebep oluyor? Az daha içimdeki aşağılanmışlık hissini açık edecek, artık kapımın önüne çöp atmasınlar diye not yazacaktım ki bu da yiyecek ya da temiz külot dilenmekle aynı şey sayılır. Birisi en temel insani yanlarınıza saygı duysun diye uğraştınız mı hiç? Saygı görerek sevişmekten ya da gerçek duygulardan bahsetmiyorum ama hiç değilse şöyle eğlenceli bir şeyler atınsınlar. Sanki hiçbir prens penceremi görmesin, sonunda bütün hayallerim tilki sidığı koksun da doğa anayı nasıl katlettiğimizi anlatan belgesellerdeki plastiklere benzesin diye uğraşan kafadan kontak periler beni esir almışlar gibi. Atılan şeyler suçluluk ve tiksinti nesnelere hâline geliyorlar, geceleri belirsiz geleceğimi düşünerek uykuya dalmaya çalışıyorum. O yüzden şehirde paramın yetmediği o yerlere gitmeyi çoktandır bıraktım. Koca bir mercekle bütün başarısızlıklarına bakmama neden oluyorlar, anne babamın hiçbir zaman bağışlamayacağı şeyleri anımsatıyorlar. Niye bacaklarımı doğru zamanda ayırmadım? Niye bedenime daha iyi bakmadım? Niye bahçesinde o koyu çiçekli manolyalar olan adamlardan biriyle evlenmedim? Şık kafelerde gamsız kedersiz oturan kadınlardan olabilirdim. Çikolata dükkânında yaşamak gibi bir şey olurdu Doktor Seligman. Galiba zenginler bu yüzden biri yan odada temiz çarşaflarını ütülerken öteki odada ısmarladıkları plastik siklerle sikişiyorlarmış gibi duruyorlar. Yine bu yüzden çocuklarının eli yüzü nispeten daha düzgün, çünkü çocukların masraflarını gerçekten karşılayabiliyorlar, çünkü çocuklar var olmaya hakları olduğunun bilincindedir. Üstün durumda olmak böyle bir şey herhalde. Sizce oraya gitmeyip de sizinle görüşmeye gelmem hata mıydı Doktor Seligman?

Ama şu an yapmak üzere olduğumuz şeyden korkmuyorum Doktor Seligman. Ne ölümden korkuyorum ne de başka bir şeyden. Size güvenebileceğimi, ölümün sessiz olduğunu biliyorum. Zaten bizi öldüren şeyler hiçbir zaman gürültü yapan, kusturan, bağıratan, ağlatan şeyler değildir. Bilakis, ilgi isteyen şeylerdir. Ba-

harda kediler nasıl olursa öyle işte Doktor Seligman: Direnç göstermemizi isterler, gece uykumuzdan uyanıp hayıflanmalarımızın melodisini dinlemek isterler ama zararsızlardır. Ölüm ise içimizde büyüyen bir şeydir, sonunda patlar, doğal bir devridaim yapar ve en sonunda da nefes alması gereken her şeyi boğar. İrinleşen enfeksiyonlar fark edilmezler, kalpler kırıldıklarından bihaberdirler. Pornografik şiddet içeren o filmler, televizyon programları işte burada yanılıyorlar Doktor Seligman. İnsanlar genelde öyle öldürülmezler. O, zaten içimizdedir. Nasıl öleceksek ölelim kimsenin elinden bir şey gelmez. Belli bir yaştan sonra üzüp sikeceğimiz insanların hepsi zaten gezip tozuyorlar. Ama bana hep tuhaf gelmiştir. Yani hayatımızın aslında burada olması... Zaman algımız yüzünden düz bir bakış açısına sürükleniyoruz ama benim korkumun nedeni bu değil Doktor Seligman. Ölümümün sizin elinizden olmayacağını hissediyorum. Elleriniz yara izi bile bırakmayacak kadar hafifler.

Hani hiç âşık olmadım da değil Doktor Seligman. Beni pek iyi göremiyorsunuz, farkındayım ama beni o duygusuz, empatiden yoksun insanlardan biri sanmanızı istemem. Ama âşık olmak hep zor bir şeydi, çoğu insanın öngörebildiği şeyleri yaşamadım, çünkü aşkım hiçbir zaman gerçeklerimle örtüşmedi. Aşka dair tahayyüllerimi hiçbir aşkımda bulamadım. Çünkü K kelimeleri nasıl kullanacağını bilmezdi. Ben de çoğu zaman yalnız kalırdım, hatta öyle yalnız kalırdım ki geçen gün çok salakça bir şey yaptım. Daha da tuhaf görünmeme neden olacak bir şey... Hem de sırf kalbimin kırık olduğunu hatırladığım, o mektubu yazarsam kader aldığı kararların bir kısmından pişman olur diye düşündüğüm için. Tuhafliklarımdan biri de kaderi şezlongda yatıp zavallı bir hayvanı seven, gönlünün eğlendirilmesini bekleyen yaygaracı, şişman bir tip olarak hayal etmem. Bir de onlarla iletişim kurabilmenin mutlaka bir yolu olduğunu, şöyle güzel bir küpe takınca ya da sıradaki trene binmeyince kararlarını bir şekilde etkileyebileceğimi düşünürüm. Veya intihar etmek için aşırı özel

bir yöntem bulmak da olabilir. Böylece kimsenin düşüncelerimi duymadığını ve hayatımın büyük kısmının karanlık bir boşlukta geçtiğini düşünüyorum. Sağ bacağımla mı yoksa sol bacağımla mı kalktığının önemi yok, daha iyi işleyen bir mekanizma yok, pekâlâ bacağımyı kesebilirim ya da dış fırçama asit sürebilirim. Bunları biliyorum. Şezlongdaki kişi tepki bile vermez, hiç kıymeti olmayan yoluma gönderir beni. Hatta adımyı bile hatırlamazlar. Bazen zavallı hayvanlarına üzüm ikram ettiklerini duyuyorum da bu çirkin insan derisiyle doğduğuma bin pişman oluyorum. Birinin evcil hayvanı olduğunuzu düşünsenize Doktor Seligman. Nasıl da karşılıksız sevgi görürdünüz. Sizin için her şeyi yaparlardı. Paraları yetmese bile kışın radyatörü yakarlardı, en sevdikleri ayakkabılarına kustüğünüzde yüzlerinde tebessümle ayakkabıları temizlerlerdi. Sonra artık bir gün dayanamayacak hâle geldiğinizde yola atlar, gözlerinin önünde arabanın altında ezilir, zavallı, minik kalplerini kırardınız. Ama en azından arkanızda bir şey bırakmamış olurdunuz. Ha, belki bir tasma, bir de sizi sevgiyle sardıkları birkaç battaniye kalırdı ama en azından bu kalanlar da bahçenin bir köşesinde yakılıverilecek şeyler olurdu. Miras da kalmazdı. Çocukların yalnız geçen geceler ve hiçbir amacı olmayan yürüyüşler dışında halletmeleri gereken bir şey de kalmazdı. Ne benim ne de ailemin durumuna düşerlerdi Doktor Seligman. Büyükbabam ölünce aslında bizim için yabancıнын teki olan yaşlı bir adamın mirasını bölüşme kavgasına girdik. Geçen hafta anemi cenazede gördüm, nasıl üzgündü. Sadece benim hâlim yüzünden değil tabii.

Ama az kalsın Bay Şimada'ya o mektubu yazacaktım. Evet, farkındayım, insan seks oyuncaklarına bağımlı olabilir. Bedavadan yaşanan orgazmların sayısı sıklaşınca insan hissizleşir, gerçek ilişkiler anlamsızlaşır ama ben her zaman bir mektup arkadaşım olsun istemişimdir Doktor Seligman. Çocukken rekamlardakilere mektup yazardım ama bir kere bile cevaplayan olmadı. Alman ufaklıkları o zaman bile bende tuhaf bir şeylerin